

IFK Rundviks ordförande Sven-Olof Bergenholm överlämnar gåvan till lagledaren Fred Mejer. 11/11 1966

Flott gåva: Rundvik får se landskamp

IFK Rundviks fotbollslag, som svarade för bedriften att vinna div. IV södra Västerbotten, fick för sin bedrift en resa till landskampen Sverige-Danmark på söndag. Matchbollen till Rundvik och Nordmalings kommun anslög viss summa. Resan gör idrottsintresset med bussen. Bollagets present överlämnades vid en segerträff som leget med ledare och damer höll på lördag på Stora hotellet. Lagets store målskytt, Erik Eklund, fick dessutom en extra present skänkt av Mattsons herrepresing i Nordmaling.

Vad vill Holmsunds ungdom?

En debatt kring Fritid-Ungdom-Förening härom kvällen i Holmsund gav inget nyanserat begrepp om vad ungdomen egentligen vill. Man sked ensidigt i sig på lokalfrågor och menade att fanns det bara lämpliga lokaler så skulle nog föreningslivet blomna upp.

Det fåtal ungdomar som mött upp vid mötet sekulerades av Pontus Lindberg från SSU-distriktet. Han inledde diskussionen med att säga att Holmsund låg efter i satsningen på ungdomsaktiviteter jämfört med Umeå. Till grund för sitt påstående hade han en sliger utredning som staden utfört. Han blev dock bemött av kommunens representanter Vidar Sellberg och Karl Axel Johansson, som menade att löpningen gjort åskickligt. Man fann det också märkvärdigt att inte skolans lokaler och Sandviks ordenshus skulle duga som studielokaler. Det är nog inte alltid lokalerna beskaffenhet som är avgörande för föreningsverksamheten. Varför kom inte flera ungdomar i kväll, undrade Sellberg. Årningarna av intresse att se de gamla kommunalbyggnaderna ovrättade?

Karl Axel Johansson tyckte, att då scan-baracken på Omberget drar unga utan att vara tilltalande, så betydde inte lokalens utseende så mycket. Mer då den känsla som en förening kan skapa.

Man hade som sagt svårt att i debatten kunna komma från själva lokalfrågan. Inte ens en antydning om hur en ungdomsvänlig lokal skulle se ut presenterades. Själva ämnet som man samtalade för så diskutera, nämligen hur ungdomen vill använda sin fritid och hur man vill engagera sig i föreningslivet glömde man helt av. Och ändå här det finns utrymme för en sådan debatt.

Vad ungdomen öv i dag vill är långt ifrån tillräckligt analyserat och genomtänkt vare sig ur samhälls- eller föreningssynpunkt.

Mötet som var arrangerat av FCF och SSU hade samlat ett tjugofemtal varav endast hälften var ungdomar.

Diplom och hyllningar fick dessa veteraner inom NTO-logen Nya krafter i Brattsbacka motta vid logens 40 års jubileum på söndag. Från vänster Filip Hörnqvist, Tyra Hörnqvist, Uno Hörnqvist, (veteranmärke) Linnea Hörnqvist, Ebba Flodin, John Nilsson, (Rotebro), Bertil Nilsson, (Stockholm) och Allan Edlund.

NTO-logen i Brattsbacka en aktiv 40-årsjubilar

Nordmaling (VK) I söndags var det stor fest i Brattsbacka bystuga. NTO-avdelningen logen 232 Nya krafter, firade 40-årsjubileum och med tanke på allt vad denna loge betydde för frivelsen och den kulturella utvecklingen i bygden var det naturligt att många mött upp. Allmänt känt är att det numera är svårt att hålla ideella föreningar igång. NTO i Brattsbacka har förunderligt väl klarat kriser. Trots stor utflyttning från bygden har man i dag 50-åriga medlemmar och en god aktivitet.

Närmare 100-åriga personer hade mött upp när Rundviks blandade kör under Harry Östberg ledning nledde högtiden med två sånger. Rolf Hellberg, en av förgrundsfigurna inom avdelningen de senaste årtionden, nu distriktschef förare inom NTO, hälsningstalade och erinrade bl a om att logen Nya krafter under de gångna 40 åren fått uppleva många värdalder men att logen alltid snabbt repat sig och genomgående betydde mycket för trivseln och den kulturella utvecklingen i bygden. Även om alla de som varit med i logen inte finns kvar i vår materialiser vi att vår verksamhet varit en knuff i rätt riktning även för dem som inte i längden hållit sina löften.

RIKSDAGSMAN HÖGSTALADE

Högstalet höll av riksdagsman Per Jacobsson, Vindeln. Han erinrade bl a om att det är en förändring värdt vi lever i. Förändringar på gott och ont. Elnät är dock att spritens inverkan på människan är densamma.

Paradoxalt nog växer i dag upp en generation som nära nog står helt främmande för kravet på personlig abstinens. Några av våra nykterhetsmannasutövare anser att vi ska sträva efter att få fram ett alkoholskadefritt samhälle.

Jag anser att vi inte skall kompromissa. Det är en utopi att tro att vi skall kunna få ett alkoholskadefritt samhälle om vi till en del tolererar sprit.

Riksdagsman Jacobsson avslutade med att tacka NTO-avdelningen för de gångna årens arbete och lyckönskade logen till många års framgångsrikt arbete. Han framförde även lyckönskningar från NTO:s riksstyrelse.

VIOLINMUSIK-HISTORIK

Bygdepelemännen Carl Strandberg, Gräsmyr och Birger Grenholm, Bjurholm, kom därefter i tur och spelade bl a Brattsbackas egen gånglåt.

Egentligen har en NTO-avdelning funnits i Brattsbacka ända sen 1911. Men den kom av sig. Låg nere en följd av år. Fru Anna Flodin, nu 80 år skrev de flesta protokollen för den logen.

Den 4 oktober 1926 hände något. Den unge studenten och nykterhetsivraren Bo Kullberg kom vandrande till Brattsbacka. Birger Flodin samlade några ungdomar kring sig däribland Filip Hörnqvist, nu nestor inom avdelningen och medlem i alla de 40 åren.

Vad inte Filip Hörnqvist vet om Brattsbacka NTO är inte värt att veta och det var fullt riktigt att han föredrog historien och berättade om arbetet under de gångna åren. Birger Flodin kom till mig, berättade Filip. Så att vi har ju knubbarna. När kvällen kom var vi 11 ungdomar samlade. Ingen över 18 år.

Skolan, nu bystugan, var samlingsplatsen för logens verksamhet men man samlades även många gånger i hemmen.

Verksamheten växte liksom medlemsantalet. 1929 bildades NTO-kören - tänk om vi haft den kvar, sa Filip. Att det inte var så lätt med ekonomin många gånger noteras bl a av att det en gång behövdes tre protokollförda beslut för att inköpa en piassaväskast.

1946 fick avdelningen ett folkdagslag. 1947-48 hade man stor ungdomsaktivitet. Medlemsantalet ökade till över 80. 1950 bildades en juniorgrupp. 1952 medverkade avdelningen till ombyggnad av gamla skolan till bystuga och en teatergrupp bildades. 1964 fick man egen nöjesstråll och var under en följd av år ute och roade folk på föreningsmöten av olika slag.

Dessutom har avdelningen haft livlig studieverksamhet igång och man har eget bibliotek.

DIPLOMUTDELNING

Sju veteraner inom avdelningen fick motta diplom av NTO-distriktets ordförande Oskar Tegström, Tegsnäset. Först stod givetvis Filip Hörnqvist som under alla år verkat inom logen. Hans maka Tyra kom sjö långt efter. För 29 år sedan gick hon med i NTO i Norrforfs men sen hon genom gifte kom till Brattsbacka har hon varit en av äldstgärnarna inom Nya krafter. Diplom fick även Linnea Hörnqvist, Ebba Flodin, bröderna John och Bertil Nilsson och Allan Edlund. Veteranmärke tilldelades Uno Hörnqvist. Han har tidigare fått NTO-diplomet.

Om bröderna John, Ingenjör i Rotebro och Bertil, överbarnmästare i Stockholm, kan noteras att de rest från Stockholm enbart för att få vara med om NTO-jubileet. De hade under sin uppväxtid och ungdomså så mycket trevligt inom logen att de ansåg det värt att på nytt få uppleva gamla minnen och träffa forna kamrater. Med sig hade de även sin äldste far Nils Nilsson även han på sin tid livrig NTO-are i Brattsbacka.

GAVOR OCH HYLLNINGAR

Från NTO-distriktet överlämnade Oskar Tegström en ordförandeklubba i silver. Vi visste tyvärr inte att ni hade en klubbba och så ska drypp, sa Oskar.

Oskar Holmberg, Nordsjö, talad för dess NTO-avdelning och berättas

se samman man gångna år och framförde även Nordmalings kommuns tack för det arbete NTO i Brattsbacka nedlagt. Bröderna Nilsson överlämnade blommor till forna och nu aktiva inom avdelningen och från Västerbottens baner i Umeå överlämnade Den Danielsson en herdisstandard. För Norrforfs NTO talade

Slutligen var det Nya krafters ordförande sen 1944 fru Karin Lundgren tur att tacka för alla hyllningar.

Anders

* 2/11 66
**Skolproblemen
i Nordmaling**

VARFÖR SKALL VI GÅ I SKOLAN, när vi inte kan få ordentlig undervisning? Den frågan hörs nu efter en och en halv konfliktvecka alltmer ofta bland oss elever. Den självstudieverksamhet, som elevrådet igångsatt, börjar för en del bli besvärlig och framförallt meningslös. Men än har ingen anledning att vara pessimistisk. De flesta klasser sköter sina studier fint, antingen som hela klasser, där den duktigaste eleven förhör läxor och i samråd med klassen ger hemuppgifter eller

små studiegrupper, som samlas i skolan, biblioteket eller i vissa fall i hemmen. Det är nog bara i ett fåtal skolor, som det förekommer att eleverna bara spelar kort, popskivor och läser veckotidningar på timmarna. Det är inte uppmanande för eleverna tex att få höra och se negativa inställningar från press, radio och TV. Nu har vi organiserat ett vaktssystem med äldre pojkar ur de högsta klasserna som ser till att eleverna kommer ut. Det är mycket effektivt, och om det går, skall vi fortsätta med det även när lärarna kommer tillbaka.

På en del timmar kan man inte bedriva självstudier. Det gäller fysik, kemi, nybörjarspråk och gymnastik. I dessa ämnen har elevrådet organiserat fritidsverksamhet. Vi spelar pop i aulan mest hela dagen. Dit får alla, som inte har något att göra, gå och lyssna på musik. Även klasser, som kört fast i något ämne och inte kan fortsätta, kan gå dit. Det är bättre att eleverna finns i aulan än att de är i klassrummen och busar och kanske stör klasser som vill ha tyst. I aulan finns också alltid vakt, som ser till att ordningen upprätthålls. Bordtennis och handbollsträning i sporthallen är andra fritidsysselsättningar.

Även om vi alla tycker det är olyckligt med konflikten, har den kanske inte bara haft negativa verkningar. Vi har i större utsträckning fått ta ansvar för oss själva och andra. Kamratskapet har blivit bättre. Man frågar varandra till råds och är intresserad av hur det går för andra. Elevrådet har blivit mer känt. Vi har lärt oss uppskatta lärarna mer än förr. Vi hoppas alla att konflikten snart kan lösas. Utan lärare kan vi i längden inte klara oss själva.

Lena Eskilsson
Ordförande i elevrådet,
Nordmalings real- och grundskola.

70 år fyller den 5 november trua Selma Forsberg, född Pettersson, Olofsfors, Nordmaling, maka till framlidne kyrkvärd John Forsberg.

Hon är född i Rundvik. Hemmet var barnrikt och redan som ung flicka fick hon börja hjälpa till hos andra. Hon kom sedermera i tjänst i Nordmaling och Skellefteå. Väl i Olofsfors började fru Forsberg med maskinstickning och var känd som en duktig stickerska. Fru Forsberg är en lugn och försynt kvinna och har i bygden tillvunnit sig allmänt förtroende. Hon är, liksom hennes bortgångne make var, varmt religiös.

70 år fyller den 7 november lagerchef Knut Teodor Jansson, Umeå.

70 år fyller den 7 november förre hemmansägaren Alexander Andersson, Flarken.

energikonsumtion ätit upp all den energi, som kan produceras av Vindelälvens (planerade) 10 kraftverk.

2. 10 vattenkraftverk i Vindelälven kan ersättas med ett ångkraftverk eller atomkraftverk, men det skulle kosta 4 miljoner mer per år. Denna vinst på 4 miljoner vid byggande av vattenkraftverk har anförts som ett skäl för att bygga vattenkraftverk. Hur stor är då vinsten sett i sitt rätta sammanhang, dvs nationalekonomiskt?

Svar: Summan utgör en promille (1/1000) av vår årliga ökning av nationalprodukten!

3. För att ytterligare belysa den reella innebörden av vinsten kan Ranstadsverket tas som exempel. I det fallet hyser man inga betänkligheter att betala 2 miljoner per år, utan att ett gram uran eller annat produceras där!

"Fler argument efterlyses"

70 år fyller den 5 november föne fabriksarbetaren Eugen Granberg, Rundviksverken.

Han är född i Rundviksverken. 1918 gifte han sig. Han började tidigt arbeta vid industrin i Rundvik. Först vid sågverket och sen vid masonitefabriken. Vid fabriken hade han sin arbetsplats vid en av "kanonerna" och var "kanonskötare" fram till sin pensionering. Granberg har varit fackligt engagerad och var bl a i många år kassör för fackföreningen.

Granberg, som numera är änke-man, har gjort sig känd som en rejäl och arbetsam karl som väl fyllt sina dagsverk.

Min kära Mor och Mormor
Alma Kristina Ählén
har genom olyckshändelse hastigt lämnat oss, syskon och övrig släkt och vänner i stor sorg och saknad. Rödviken, Nordmaling den 7 november 1966.

Rudolf och Anna
Gertrud och Gunnar
Gunhild och Holger
Barnbarnsbarn

Det är ett fast ord och i all motto väl värt, att man det anammade: Att Jesus Kristus kom hit i världen, Han kom att frälsa just syndare.

Fyra till lasarettet efter krock i Nyåker

Nordmaling (VK). Fyra personer fick föras till Umeå lasarett efter en kraftig krock mellan två personbilar i en kurva strax väster om Nyåker på vägen Nyåker - Norrfors. Trots att båda bilarna totalhavererades syns det som om inga mera allvariga personskador inträffat. Snömodd och förrädiskt före var rådande. Båda bilarna hade dålig däckutrustning.

De skadade är hemmansägare Ivan Sahlström, Nordsjö, Norrfors, hans maka Solveig samt fyraåriga dotter Katarina och 19-åriga Yngve Lundgren, Brattsbacka. Den ende som klarade olyckan utan skador var makarna Sahlströms 14-åriga son Mats-Ola. Familjen Sahlström var på väg mot Nyåker när de i en kurva mötte den lundgrenska bilen. Av spåren att döma hade Lundgrens bil gått över till höger med påförd att det blev frontalkrock. Båda bilarnas frampartier demolerades. Olyckan inträffade vid 11-tiden. Vägbanan var belagd med moddlig snö och is. Alla inlandsvägar inom Nordmaling var förövrigt under söndagen isbelagda och förrädiska.

UR GAMLA FOTOALBUM

Nordmaling (VK) En sommardag 1923 var en minnesrik dag för Bredviks lutherska syförening. Man hade samlats i makarna Viktoria och August Brännlunds hem för sammankomsten. Makarna hade besök av svägerskan fru Dina Brännlund, fotograf i Älvsjö. Efter mötet samlades besökarna ute vid gårdstrappan och denna bild togs.

Syförening i Bredvik 1923

Nu 43 år därefter har många av de närvarande lämnat det jordiska men föreningen som bildades 1915 lever kvar. Nu möter man inte längre upp i hemmen utan i ett eget trivsamt bönhus. Vid sammankomsterna har man alltid en ordets förkunnare. Hemmansägare Rudolf Holmgren är föreningens kassör och spelman.

Fru Viktoria Brännlund, Bredvik, har sänt in bilden och lämnat följande namnförteckning.

Från vänster Jonas Palmberg, (död), August Brännlund, (död), Albin Öberg, (död), Arvid Hörnström, (död), Arvida Öberg, (död), Anna Jonsson, (död), Karl Dahlberg, (död), Helmer Jonsson, (död), Sally Palmberg, f. Rehnlund, Agda Göransson, Elin Dahlberg, (död), Elna Wikman, (död), Hilda Wikman, (död), Hanna Lydig, f. Holmgren, Emma Nyberg, (död), Alma Nyberg, (död), Gerda Nordin, f. Holmgren, Tilda Hörnström, (död), Agnes Olsson, f. Norén, Johanna Forsberg, (död), Anny Holmgren, (död), Rut Holmgren, f. Nording, Alma Öberg, (död), Augusta Öberg, (död), Elin Jonsson, Ester Gustafsson, f. Wikman, Nanny Gustafsson, Signe Öberg, f. Höglund, Ally Näslund, f. Forsberg, (död), Astrid Lindström, Emma Jonsson, Helga Forsberg, Anna Ahlfeldt, Herta Nyberg, Henny Palmberg, f. Hörnström, Johanna Thalin, (död), Tilda Gustafsson, (död), Anna Holmgren, (död), Anna Wikman, (död), Maria Eriksson, Josefine Hörnsten, (död), Anna Molin, Olle Öberg, (död), Märta Hedin, f. Brännlund, Aina Åberg, f. Brännlund, Erna Sundström, f. Ahlfeldt, Irene Jonsson, (död), Nanny Forsberg, f. Brännlund, Viktoria Brännlund, f. Palmberg, Ruben Brännlund, Torsten Brännlund, Jenny Brännlund, Dahlia Tingström, f. Brännlund, Emmy Forsberg, f. Öberg, och Majja Tafelin, f. Brännlund.

Nytt skogsbruksområde diskuterades i Anäset

Skogsägarna i Nysätra höll distriketsstämma på torsdagen på Deckerfeldts i Anäset. Ett 40-tal medlemmar var närvarande. Direktör Gösta Hallmans, Umeå, disponent Bernth Holmlund, Skellefteå och styrelseledamoten Gunnar Burén, Kvarnbyn, var där från föreningens ledning.

Direktör Hallmans framhöll i samband med redogörelsen för styrelsens årsberättelse, att den skogsindustri, som disponerar avverkningsresurserna, arbetar effektivast. Skogsägareföreningen i länet siktar till att kunna fastanställa ett 100-tal skogsarbetare på år tre-fyra år framåt.

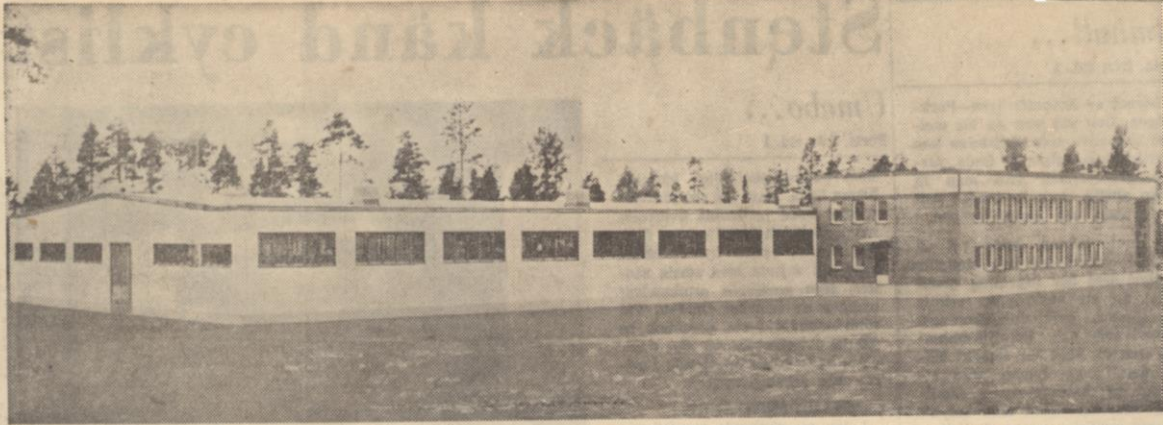
Ett skogsbruksområde (SBO) för Nysätra och delar av nordöstra Bygdeå skulle underlätta att få kontinuerlighet i skogsavverkningarna. Herr Hallmans var intresserad av att höra de närvarandes mening om bildandet av ett skogsbruksområde.

Alvin Nilsson, Flarken, ville veta om skogsbruksrådets bildande kunde ha någon inverkan på anställning av skogsarbetare. En bättre grund för fast anställning fanns ge-

nom samarbete mellan skogsägarna, framhöll herr Hallmans.

Han omtalade att faktor Adolf Bång har signalerat sin avgång av hälsoskäl och att därför stationsorten för hans efterträdare kunde påverkas av om skogsbruksområde bildades. Han frågade mötet var den nye faktorn skulle bo och fick ett enhälligt "Anäset" som svar. Samverkansområde och skogsbruksområde kompletterar varandra och blir ingen överorganisation, som Paul Engman, Kålaboda, befarade, enligt det klarläggande om de olika arbetsuppgifter som fanns och som lämnades av herr Hallmans.

Leveranspriserna ventilerades också. Enar Juthberg, Gunsmark, tyckte att priserna dalat på ett oroväckande sätt. Hallmans medgav, att de har tryckta priser just nu, men de är

Tulifa-verken i Nordmaling får storkund i Husqvarna AB

Husqvarna (TT) överenskommelse har träffats mellan Husqvarna Vapenfabriks AB och AB Klafreströms bruk om ett samarbete vid tillverkning och försäljning av värmeapparater. Avtalet syftar till en samordning av produktionsresurserna med en uppdelning av tillverkningsprogrammet och en begränsning av sortimentet för att åstadkomma en rationell produkt i största möjliga serie.

Klafreströms bruk blir legotillverkare för viss del av sortimentet och Husqvarna övertar Klafreströms marknadsorganisation. Försäljningen av produkterna sker från Norrahammars bruk, som tillhör Husqvarna-koncernen.

Samtidigt har överenskommelse träffats mellan Husqvarna vapenfabriks AB och AB Tulifa Norrland AB i Nordmaling om ett tekniskt och kommersiellt samarbete vad beträffar dessa företags produkter — oljebrännare för tunn- och tjockolja samt oljepumpstationer.

De nu träffade avtalen innebär en väsentlig strukturrationalisering inom den svenska värmebranschen. Tillsammans med AB Skoglund och Olson, Gävle, som Husqvarna förvärvade i våras, får den nya försäljningsorganisationen en total omsättning av cirka 70 milj kr för värmeapparater, elvärme och oljebrännare.

Chefen för Norrahammars bruk direktör Lennart Abjörnson, som leder försäljningen, omtalar att försäljningen av Norrahammars värmeapparater i år ökat med 15 proc. Var fjärde värmeapparat exporteras. Utom till grannländerna går exporten till Tyskland, England, Frankrike, Holland, Österrike och Spanien. Trots stark konkurrens från inhemska tillverkare i dessa länder har företaget hävdats sig mycket väl vid försäljningen av värmeapparater.

Direktör Olof Carvall vid Tulifa-verken AB i Mullsjö och Tulifa Norrland AB i Nordmaling omtalar vid ett samtal med VK,

att för nordmalingsfabrikens vidkommande innebär samgåendet med Husqvarna vapenfabriks AB, ett samgående som främst berör försäljning och forskning, att man kan vänta en betydande produktionsökning på oljebrännaresidan. Man får tillgång till en större och slagkraftigare organisation och därmed rationellare fabrikation. Han räknar med, att produktionen av tunnoljebrännarna i Nordmaling kommer att öka till cirka 20 000 brännare och år, dvs fem till sex gånger den nuvarande produktionen.

Huruvida det till att börja med kommer att innebära en utökning av arbetskraften är det för tidigt att yttra sig om. Antalet anställda vid nordmalingsfabriken är i dag ca 40. I den siffran ingår även personalen för Fischer-pumpar AB, vars tillverkning är knuten till samma lokaler. Det senare företaget berörs tills vidare inte av den nu träffade överenskommelsen med Husqvarna vapenfabriks AB och Klafreströms bruk. Vad som kan inträffa gläns, fram, även på det området, återstår att se.

Genom den nu beslutade strukturrationaliseringen kan man vänta betydande produktionsökningar och nordmalingsborna bör se optimistiskt på det inträffade, säger direktör Carvall.

Distriktsungdomsledare Ruth Bodén överlämnar bokpremier till den segrande redaktionspersonalen i Nordmaling. Närmast kameran redaktionens Stig Asberg och Thomas Anklef.

Bästa 'Lokal-Kuriren' gjordes i Nordmaling

Nordmaling (VK). För tredje året i följd har Vi Ungas riksorganisation, med riksinstruktör Kerstin Björck i spetsen, fått resa till Nordmalings centralskola för att överlämna premier i samband med riksomfattande Vi Ungas-tävlingar. Nu har eleverna i Nordmaling erövrat både första, andra och tredjepris. För den sistnämnda bravaden svarade sex unga elever under förra läsåret genom att vinna tävlingen om bästa "Lokal-Kuriren", dvs skapandet av en lokal tidning inom skolområdets bank och stör. Västerbotten hedrade sig verkligen bra eftersom Holmsund kom på andra plats.

Riksinstruktör Kerstin Björck överlämnade på fredag, i sällskap med distriktsungdomsledare Ruth Bodén, bokpremier till de sex nordmalings eleverna och samtidigt fick skolan en vacker tallrik försedd med Sveriges samtliga landskapsmärken, en gåva som närmast överlämnades till skolchefen, rektor Einar Hedquist.

I den segrande nordmalingsredaktionen har medverkat: Lena Eskilsson, Nordansjö (chefredaktör), Thomas Anklef, Rundvik, Lillian Hägglund, Levar, Agneta Granström, Rundvik, Ann-Christin Jonsson, Bredvik och Stig Asberg, Kräken.

12/11 1966

ÖDSFALL

Ebbe Johansson, Mo, Lögdeå. I sitt sm i Mo, Lögdeå, avled på torsdagen elmställator Ebbe Johansson, an var 36 år och sörjes närmast av aka, två barn i åldern 9 och 6 år, föräldrar i Öreström, syskon samt kompanjoner och arbetskamrater vid Nordmalings Eltjänst AB.

Han var född i Örebro i Bjurholm och intresserade sig redan i mycket unga år för den elektriska branschen. Han lärde sig yrket i Bjurholm och innehade sedan inlätöranställningar bla i Österund och Vindeln innan han i början på 1950-talet kom till Bergmarks Elektriska i Nordmaling. 1958 övertog han, tillsammans med en kompanjon, ansvaret för Lögdeå Eltjänst och 1964 förvärvade de två, tillsammans med en tredje kompanjon, Bergmarks Elektriska i Nordmaling, numera Nordmalings Eltjänst AB. Han var en duktig yrkesman, en verkligt fin kompanjon, arbetskamrat och vän. De närmast anhörigas sorg delas av många vänner i Nordmaling och Bjurholm.

Alfons Jonsson, Sunnansjö, Nordmaling. På Hällnäs sjukstuga avled på onsdagen hemmansägare Alfons Jonsson, Sunnansjö, Nordmaling. Han var 67 år och sörjes närmast av maken Ruth, född Wallin, samt barnen Wivian, gift Näslund, Örnsköldsvik, och Gösta, bilmekaniker, Sunnansjö, svärsön, dotterdotter samt syskon.

Jonsson var född i Sunnansjö. Där övertog han på sin tid fädernehemmanet och har på ett fullgott sätt, så länge krafterna stod honom bi, skött sin gård. Han var känd som en ordningsmänniska och en redbar cejäl karl. Under de senaste åren har han varit sjuklig.

Ernst Strandkvist, Håknäs. På torsdagen avled papperbruksarbetaren Ernst Strandkvist, Västamarken, Håknäs. Han var 6 år och sörjes närmast av maken Hulda och tre barn.

Strandkvist var född i Västamarken och började som pojke att arbeta på Norrbyskärr. Sedermera var han stuveriarbetare vid sidan av sitt lilla jordbruk. I början av 40-talet började han på nytt på Norrbyskärr och när sågverket lades ned 1953 överfördes han till Hörnefors där han arbetade i pappersbruket. De senaste åren har han varit sjuklig. Strandkvist var en lugn och humoristisk person med fisket som sin främsta hobby.

12/11 1966

12/11 1966

†

Min älskade make,
vår käre far

**Jonas Alfons
Jonsson**

• 1/2 1899
† 9/11 1966

har lugnt och stilla insomnat på Hällnäs sjukhus, sörjd och saknad av oss, syskon samt övrig släkt och vänner.

Sunnansjö, Nordmaling
den 11 nov. 1966

RUTH JONSSON
Wivian och Björn
Maria
Gösta

Klockorna ringa så sakta till ro
Nu har du funnit ett lugnare bo
Åtkonens stjärna lyser så blid
Sov käre far, Vila i frid.

Stens toner nr: 429

Jordfästningen äger rum i Nordmalings gravkapell söndagen den 20 november kl 9.45. De som med sin närvaro önskar hedra den avlidnes minne inbjudes till Församlinggården efter högmässans slut. Meddelas endast på detta sätt. I stället för ev. blommor giv en gåva till Svenska kyrkans mission.

12/11 1966

†

Min älskade make
och vår snälla lilla pappa

Ebbe Johansson

• 7/6 1890
† 10/11 1966

har lämnat oss, föräldrar, bröder, övriga släktingar och vänner i djup sorg.

Mo, Lögdeå 11 nov. 1966

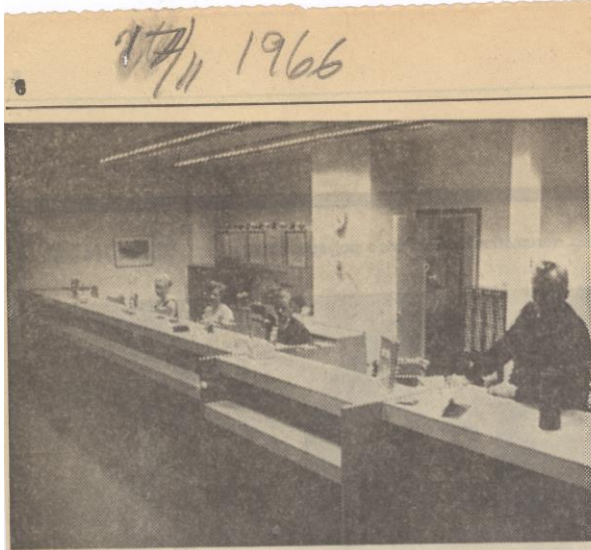
MARIANNE
Mats
Harriet

Brustit har banden mellan hjärtan
lära

Månedliga smden kan ej sorgen
bära.

Vi hann ej säga dig farväl
Ty döden kom så fort.
Men låt oss säga dig ett tack
Vid Evighetens port.

Jordfästningen äger rum i Nordmalings kyrka söndagen den 20 november kl 14.00.

Den gamla S-formiga disken har bytts ut mot en rakare, ljusare och modernare. Närmast kameran bankkamrer Gottfrid Hörnsten.

Banknytt i Nordmaling

Nordmaling (VK) Svenska Handelsbanken i Nordmaling har fått en make up av sitt kontor som inte går av för småhackor. Ja, man kan tala om en total ombyggnad av hela innandömet. Den kund som inte besökt kontoret sedan de vackra sommarmånaderna känner inte igen sig. Allt är nytt, från ytterdörren till innersta vrån av kassavalet. Den gamla S-formiga mahognydisken från 1942 har ersatts av en modern, ljus rak modell, som sträcker sig längs efter lokalen. Den förra gick på tvären.

Även bakom disken kan man tala om en total förvandling. Allt är nytt, till och med raden av kontorsmaskiner, Kontorets chef, bankkamreren och landstingsmannen Gottfrid Hörnsten, liksom hans medhjälpare, har haft många oroliga dagar under sensommar- och höstmånaderna. Hörnsten her i samråd med bankens egna byggeexperter svarat för den totala förvandlingen.

Även bakom "kulisserna" har allting förändrats. Det gamla stora konferensrummet har delats. Konferensrummet har fått modernare dimensioner och så har man fått utrymmen över för ett enskilt arbetsrum med en hel rad av blankett-skåp. För blankett-skåpens utformning svarar Hörnsten själv.

2,5 TONS KASSAVALVSDÖRR

Även kassavalvet har fått en helt ny utformning, med betydligt större utrymmen. Antalet kassafack har utökats och vägen in till kassavalvet spärras av en ny dörr, som väger hela 2,5 ton. Det är en dörr som kan betraktas som hundraprocentigt säker och kompletteras dessutom av ett omfattande skydds nät av larm-signaler.

Samtliga lokaler har fått en ljusare nyans och skapat en stämoför av trivsel i varje vrå. Omsättningen i Nordmalings-banken har ökat kraftigt de senaste åren. Med de nya tilltalade lokalerna finns det all anledning att se ljusst även på framtiden.

I dag, onsdag, invigs de nya lokalerna. Det blir kaffekalas över lag och läskedrycker och badbollar för barn och ungdom. På torsdag står banken som arrangör för en husmodersträff i Församlingsgården. Här medverkar bl a budgetkonsulent Gunnel Petré. Dessutom får damerna vara med om en modevisning, servering och annat smått och gott.

H.B.

Mål om utpressning vid Nordmalingsting

Nordmaling (VK) Vid tisdagens ting i Nordmaling hölls för första gången i tingsställets historia en rättegång på ungerska. Käranden var ungrare och saknade inte sydlandska maner. Vid målsägareförhöret gav han en livfull skildring om vad som förekommit i Hörnefors en julnatt i år. Då blev han avpressad 25 kr av två män i vars hyrda rum ungraren logerat några nätter. Därtill hade svenskarna, enligt ungraren, kallat honom för "djävla utlänning", ett uttryck som resulterade i att ungraren anmälde sina kompisar för utpressning.

Trots att 25 kr i dag inte är några stora pengar blev det hela en stor sak och när sluträkningen för det hela så småningom läggs fram vid rätten har summan säkert stigit till tusentalet.

Det är inte beloppets storlek som är avgörande, ansåg länsåklagare Lars G. Andersson utan sättet på vilket det utkrävs. Att det kommer att bli en skäligen dyr rättegång för parterna bevisas av att t ex tolken, ungerska lektorn Lajos Redel vid universitetet i Umeå fick 75 kr i timmen för sin tolkning. Hans räkning slutade på 214 kr och kärandens anspråk på 688 kr. Därtill kommer att svaranden åkt från Stockholm och har försvarare att betala.

Egentligen var det två svenskar som var åtalade. Den ene inställde sig dock inte och skall nu mot 100 kr i vite komma till en ny rättegång. Enligt ungraren var det han som var den verkliga boven i dramat.

FICK ÖVERNATTA

Det hela började med att männen kom till industrin i Hörnefors för att utföra en del specialarbeten. När svenskarna sent en kväll anlände träffade de ungraren. Han var utan bostad och i stället för att ligga i bilen erbjöds han ligga i det rum svenskarna hyrt. Men det skulle bara gälla första natten, enligt svaranden.

Nu blev ungraren kvar. Det hela gick bra och utan komplikationer fram till en kväll när de fyra svenskarna i gänget hade en synnerligen ått spritfest (de delade på tre 75:or gin). Ungraren hade tillsammans med en landsman — även han i arbeta vid industrin — varit ute och fiskat. Han kom hem med en fisk. När fiskelycka föranledde de rean åtskilligt besänkta svenskarna till även de prova fiskelyckan. När de återkom hade ungraren flyttat från rummet och till ett närliggande.

När nu den åtalade fann rester av ungersk gulasch i tvättstället ilsknade han till, väckte ungraren och fordade att han skulle göra rent efter sig. Det gjorde han. Därefter gick ungraren ut i sin bil och lade sig för att slippa vidare bråk.

— Vi trodde då att han skulle stikka. Därför gick jag och min kompis (den andre åtalade) ut och krävde på 25 kr för intrånget.

Här gick kärandens och svarandens berättelser stic i stäv. Ungraren påstod att de två svenskarna hotat honom och därtill kallat honom för "djävla utlänning" o s v. Enligt ungraren var den nu åtalade plakat berusad.

Ungraren gav de två först 20 kr men de två svenskarna nöjde sig inte därmed. De skulle ha ytterligare en femma.

Pengarna skulle enligt den åtalade gålla för intrånget. Nu hör till saken att svenskarna hyrde rummet per bädd. Ungraren sov på egen gummimadrass. Därför borde han inte behövt betala något, ansåg åklagaren. Käranden hade vidare innan saken polismäddes frågat mässföreståndarinnan om svenskarna hade rätt att ta betalt och hon hade svarat att det hade de inte.

Hur rätten, med häradshövding Göran Hammarström som ordförande, ser på det unika målet meddelas den 29 november.

90 år fyller den 22 november f.d. smeden och sågverksarbetaren Per Olof Nyberg, Häknäsbacken, Häknäs. Han är född och uppväxt i Salsåker, Ullånger, Ångermanland och började som pojke tjäna sitt uppehälle som barkare. Arbetsdagen sträckte sig över 12 timmar och några fritidsproblem existerade inte. Förtjänsten var 8 öre timmen under de första åren. Hans far var smed och hade egen smidesrörelse. Det föll sig därför naturligt att sonen, efter att ha provat en rad olika yrken, började hjälpa sin far i smedjan. År 1899 flyttade han till Norrbyskärs som hjälpare åt gamle smeden Flink. År 1902 blev han norrbyskärsbo på "riktigt". Han bosatte sig på ön och gifte sig med Selma Haggström. Makarna flyttade sedan till Alftredshem, där Nyberg under en fyraårsperiod var med om att bygga upp massfabriken. Sedan återvände familjen till Norrbyskärs och lämnade ön först 1948, då de fick en fristad på Häknäsbacken.

Nog var det besvärligt med isoleringen på Norrbyskärs, menar Nyberg, och berättar om farofyllda färder över förädiska värisar. Per Olof Nyberg var med i öns lutherska missionsförening, där han var mycket verksam. Bl.a. var han under många

Mode i Nordmaling

21/11 1966

Svenska Handelsbankens husmodersträff i Nordmaling församlingsgård på torsdagskvällen samlade nära 300 deltagare. Den stora lokalen var fylld till trängsel när bankkamrater Gotfrid Hörnsten hälsade välkommen. Budgetkonsulent Gunnel Petre, Stockholm gav råd om pengar. Bankkonsulent Curt Källströmer, Skellefteå kompletterade med andra goda råd och tips när det gäller pengar, olika former av sparande etc. Sedan övergick bankledningen till att visa modenytt. Bakom visningen stod Haggströms manufaktur och konfektion i Lögdeå och som mannekänger fungerade Umeå-fruarna Mary Nyhlén och Inger Aberg samt fru Karin Engman, Nordmaling. Sammanlagt visade Haggströms ett 60-tal plågs. Konferencier var köpman Rune Haggström och vid plantan återfanns bankkamrater Hörnstens fru Anna-Britta. På bilden visar fru Inger Aberg, Umeå, en klänning i tweedbouclé i brunt och vitt för intresserade Nordmalings-damer.

Rundvikslångtradare fattade eld vid volt

Nordmaling (VK) Jan Ove Nordström, 22 år, anställd som långtradarchaufför vid Folke Gustafssons åkeri, Rundviksverken, räddade sig utan skador då han natten mot fredagen voltade med sitt långtradarsläp med närmare 20 tons oljelast. För att undvika kollision med en personbil tvingades Nordström hålla ut så mycket till vänster att det började skära för släpvagnen. Trailern drog bilen med sig och båda ekipagen voltade ner i diket.

När Nordström kände att bilen skulle volta kastade han sig ner på golvet, vilket blev hans räddning. Hytten trycktes ihop i jämnhöjd med lastflaket. Efter att ha hamnat i det vattenfyllda diket började den hoptryckta hytten snabbt fyllas med vatten och utströmmande olja. Tur samt nog låg en annan långtradare strax efter, varför Nordström snabbt fick hjälp att ta sig ur den haverade bilen. Den började sedan brinna men man lyckades släcka.

Dragbilen var lastad med 8,5 ton smörjolja och trailern med ca tio ton kerosol — en härdningsolja. Två av

kantinerna för härdningsoljan — vardera rymmande 1400 liter — sprang läck. Stora skador anställdes på bilen och dess släp.

Olyckan inträffade vid 04-tiden på fredagsmorgonen. Nordström kom med last från Stockholm när han på raksträcka mellan Onska och Saluböle efter E4 fick möte med en personbil — troligen en Amazon. Bilen höll nära nog höger sida, enligt Nordström, och för att klara sig undan frontalkrock fick han göra en tvär vänstergir. Vägen är smal på olycksplatsen.

† 19/11 1966

Vår käre broder och sväger

Johan Adolf Hörnsten

* 25/1 1889 † 13/11 1966

har avlidit efter en längre tids sjukdom. Sörjd och saknad av mig samt övriga släktingar och vänner.

Lögdeå den 17/11 1966.

Signe och Otto Holmberg

Klockorna ringa så sakta till ro
Nu har du funnit ett lugnare bo
Aftonens stjärna lyser så bild
Sov käre broder, vilja i frid.

Jordfästningen äger rum i stillhet

är föreståndare för föreningens bibliotek.

1921 var han med om en mycket svår olycka. Han föll under reparationsarbeten med en störtande byggnadsställning och hamnade så olyckligt att han drogs in i några remskivor. Han blev dödsdömd av läkare, men blev trots allt helt återställt fränsett nedsatt hörsel. Redan ett par år senare var han med om att återuppbygga Norrbyskärs sågverk efter den svåra branden. Sex barn uppfostrades i det Nybergska hemmet. 1960 blev Nyberg änkeman. En dotter har bott hemma som hjälp och sällskap.

Konstnär Ivar Rönnerberg och fru Runa Giller studerar ett av fru Gillers motiv i scrapes-teknik. Fru Ada Ekberg t h vid en av sina batik-gobelänger. 22/11/1966

Ö-viksdamer visar batik i Nordmaling

Nordmaling (VK) I Nordmalings konstförenings regi visas denna vecka i Hammargården, Nordmaling, en intressant något ovanlig utställning. Det är fruarna, konstvännerna Runa Giller och Ada Ekberg från Örnsköldsvik, som ställer ut en rikhaltig kollektion temperamålningar, batik och ryor. Utställningen är givande.

RUNA GILLER, född 1915 i Örnsköldsvik, har hållit på med måleri i många år. Hon studerade 1947-48 för Otte Sköld. Efter att i huvudsak ha arbetat i olja började hon för ett 10-tal år sedan med batik och har under årens lopp hunnit med många större beställningsarbeten. Intresset för batik fångade henne. Hon övergav oljan och började måla i tempera. Hon fann denna färg lättare att kombinera med sina arbeten i batik.

Hennes motivvärld är växtriket, men genom förstoringsglas. Därmed kan hennes närbilder av tex blommor få något abstrakt över sig. Färgerna överlag ljusa i livfulla kompositioner. Från batik och tempera har hon funnit vägen över till färg- och linoeumsnitt och den relativt nya scrapes-tekniken.

Bortsett från batikarbetena i bomull, linne och siden lockar hon damsidan med egna rya-kompositioner. Inte så att hon säljer färdigknutna ryor men väl genomarbetade rya-bottnar och garn.

PRODUKTIV

Runa Giller är tydligen en produktiv konstnärinna. Så produktiv som nu en hemmafru med stort hem att sköta kan vara.

ADA EKBERG däremot är förvärsarbetande. Hon är sömnadsrarinna vid yrkesskolan i Själevo och har helt följdriktigt inlemmat sig i konstnärliga produktion i praktiskt. Hon arbetar helt i batik. Hon blev trolltagen av den konststarten bekantskap med Runa Giller. linne, siden och bomull skapar hon draperier, gobelänger och dukar.

60 år fyller den 23 november hemmansägaren Konrad Levander, Baggård. 22/11/1966

Han är född på den gård han kom att överta efter föräldrarna. Som lantbrukare har Konrad Levander visat stort nit och intresse och han har under årens lopp på olika sätt förbättrat sitt hemman som för övrigt gått i arv i flera generationer. Levander går helt in för att sköta sitt jordbruk, kreatur och skog och har gjort och gör det på ett sätt som länder honom till heder. Han är en aktiv medlem i jordbrukets ekonomiska föreningar och är en i bygden allmänt uppskattad människa.

Dessutom upptas en stor del av hennes produktion av uppsydda kjolar, blusar mm i egen design.

Vid den talrikt besökta vernissagen på lördag berättade Runa Giller om sin konst och dess utövning och på söndag talade Ada Ekberg om vad batik egentligen är.

Anders

Vår älskade mor
svärmor och mormor

Eda Evelina Gustafsson

• 24/12 1899 † 18/11 1966

har efter en kort tids sjukdom, lugnt och stilla insomnat och lämnat oss, samt övriga släktingar och vänner i djupaste sorg och saknad.

Gräsmyr den 21 november 1966.

Vega och Torsten
Saga och Lasse
Thore och Anita
Barnbarnen

Blott en dag, ett ögonblick i sänder,
vilken tröst, evad som kommer på.
Allt ju vilar i min faders händer,
skulle jag, som barn, väl ängstas då?
Han som bär för mig en faders hjärta,
giver ju åt varje nyfödd dag
dess beskärda del av fröjd och smärta, möda vila och behag

Jordfästningen äger rum i Nordmalings kyrka söndagen den 4 december efter högmässans slut. De som med sin närvaro önskar hedra den avlidne minne inbjudes till församlingsgården efter jordfästningen. O. s. a. senast den 30 november till tel. 090/314 65 eller 700 18 Gräsmyr. I stället för blommor tänk på missionen.

Kojakt i Nordmaling kvigor på villovägar

Nordmaling (VK) Att jaga kor är precis inte så vanligt. Men den sortens jakt har pågått i Nordmalingsskogarna under hela hösten. Det är två dräktiga SRB-kvigor som kommit på villovägar och så småningom blivit helt förvildade. Ägaren till kvigorerna, hemmansägare Bengt Andersson i Röbäck, lämnade kvigorerna till en släkting i Hörnsjö, hemmansägare Claes Eriksson. Det var i juni månad och kvigorerna avsågs få en fristad under sommarmånaderna inom en inhägnad betesmark i Hörnsjö, tillsammans med fem andra djur. De två röbäckskorna lyckades komma ur inhägnaden.

När det började lida mot höst och korna inte kommit tillrättat intensifierades efterspaningarna. Det var så mycket mera angeläget som kvigorerna var dräktiga med kalvningstid i slutet av oktober. Men spaningarna gav inget resultat. Först under älgjakten började bilden klarna. Ett jaktlag från Tallberg, vars marker gränsar mot Hörnsjö, fick kontakt med kvigorerna, som då var helt vilda. En person från Umeå som ingick i jaktlaget, fick se en skymt av båda kvigorerna. Även andra i jaktlaget fick kontakt med djuren, som var skygga och höll sig på behörigt avstånd.

Från hörnsjöhall fortsatte efterspaningarna. Eriksson med son samt ägaren Andersson offrade den ena dagen efter den andra och genomskötte så gott som varje vrå av skogen, men utan resultat. Först under senare hälften av oktober ledde spaningarna till resultat. Då lyckades man spåra en av kvigorerna. Den var helt vild och lät sig inte infångas.

Från länsveterinär H. Nystedt i Umeå fick Eriksson sömmedel att servera "vilddjuret". 50 gram skulle kvigan få av varan, men för säkerhets skull blandades 100 gram i lite melässa och sattes ut i skogen, sedan man först vant djuret att gå till platsen med hjälp av melässa och torröd.

Den 22 oktober kom kvigan till det aktuella stället. Hon var hela tiden inom synfältet för "jaktlaget". Sömmedlet hade, enligt uppgift, snabb verkan. 15-20 minuter skulle vara tillräckligt. På några få sekunder slukade kvigan sömmedlet men först efter en dryg timme började

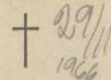
hon visa trötthetssymtom. Men hon gick aldrig ned för "räkning". Först sedan man med rep inhägnat ett område kunde man få bukt med rymlingen, som inte gav sig utan rejäl strid. Hon infångades i sista stund. Några dagar senare var det dags för kalvning.

Men den andra kvigan är fortfarande på villovägar. Även hon väntade sin kalv i slutet av oktober. Om hon är vid liv måste hon i dag ha en liten kalv vid sin sida. Mensnön och kölden har säkert gått hårt fram och utgången måste betecknas som högst oviss. Ägarna i Hörnsjö och Röbäck har fått flera tips om spår de senaste dagarna, spår som i samtliga fall visat sig höra samman med älg. Eriksson och hans sällskap har oftrat 40-50 dagsverken i sökandet. Men allt tycks vara förgäves. Man vädjar till alla som har några tips att ge sig tillkänna.

H. B.

Traktorförare Bo Erik Holgersson, Aspeå, Lögdeå, och sjukvårdsbiträdet Katarina Johansson, dotter till skogsförman Karl Johansson, och hans maka Berta, född Andersson, Högåker, Norrfors. Vigseln förrättades i Nordmaling av komminjster emeritus Sixten Fenger. Efter vigseln gavs middag i Levar hotell för ett 70-tal gäster. (Foto: Alfons, Nordmaling)

Min älskade make, mitt allt

Reinhard Fällman

* 6/10 1895 † 26/11 1966

har fått hembud i fast tro på sin Frälsare, i tacksamt minne bevarad av mig, systrar, släkt och vänner.

Järnsklubb den 26/11 1966.

INGRID

O, vad jubel inför tronen
När de frälsta där en gång
Efter tidens vedermöda
Stämma upp sin segersång
Herren kommer, Herren kommer
Ändas skall all jordens strid
Bruden siras, bröllop firas
Ut i evig fröjd och frid

Jordfrästningen äger rum i Nordmalings gravkapell söndagen den 4/12 kl 9.45. De som med sin närvaro önska hedra den bortgångnes minne inbjudes därefter till församlingssgården. I stället för blommor tänk på EFS mission.

Olofsfors-husvagnar lägger ned driften

Nordmaling (VK) Umeå husvagnsindustri lägger i dagarna ned driften vid husvagnsfabriken i Olofsfors. Direktör Bertil Bourvall betecknar dagens ekonomiska situation föga tilltalande. Konkurrensen på det här området är omvitnat svår och driften kommer att successivt upphöra. Halva arbetsstyrkan har sagts upp till den 2 december. Arbetsstyrkan uppgår 1 dag till cirka åtta man.

Men direktör Bourvall har andra tillverkningar på gång som eventuellt kommer att förläggas till lokalerna vid Olofsfors flygfält. Tills vidare vill han inte gå in på några närmare detaljer i det avseendet. Det är mycket troligt, att om dessa tillverkningar kommer igång, som han hoppas, kan arbetsstyrkan återan-

ställas inom en mycket snar framtid.

Umeå husvagnsindustri har haft sina tillverkningar i Olofsfors i cirka ett år. Direktör Bertil Bourvall övertog driften efter det Örebro-företag som gick i konkurs tidigare under året. Lokalerna, f.d hangarbyggmadsen vid Olofsfors flygfält, ägs av Nordmalings kommun.

23/11 1966

Nordmalings-industri i konkurs efter 1 år Förlusterna betydande

Nordmalings kommun har otur med sina husvagnsindustrier. Knappt hade man fått en ersättning för den Örebro-direktör som gick i konkurs i fjol förrän det är dags att förklara de iordningställda fabrikslokalerna på Olofsfors-fältet lediga till uthyrning igen.

I runt tal 54.000 kr förlorade kommunen på Örebro-direktören, som rödde löften om guld och goda sällsättningsmöjligheter omkring när han kom till Nordmaling '64 men som redan efter ett år hade "kört ned" företaget så totalt bara konkurs återstod. Även retagareföreningen förlorade drygt 1.000 kr på den kullbyttande industrin. Detta framgår av den slutredovisning i konkursen som nu föreligger.

Företagaren, som numera flyttat från Nordmaling, har polisanmälts och en utredning pågår för att man skall få klarlagt om något brottsligt i affären förekommit.

Hela den här historien 1964 då Nordmalings kommun i gåva erhölet den hangarbyggnad som använts på det nedlagda Olofsfors-fältet. Man började fundera på om det inte skulle vara lämpligt att försöka få en industri att slå sig ned i den attjänta hangaren, och det var i den vevan som Örebro-direktören dök upp och förklarade sig intresserad. Kommunen lät iordningställa lokalerna och tillverkningen kunde sätta i gång. Först hade dock fabriken försäkrat sig om kommunens borgen på ett lån på 50.000 kr eftersom han behövde rörelsekapital.

I samma veva eller något senare — det råder nämligen oenighet om den exakta tidpunkten upptogs även förhandlingar med företagareföreningen i Umeå som lånade ut 75.000 kr till företaget för maskinköp. Föreningen skaffade sig dock säkerhet för sitt lån i den inköpta maskinparken, och tack vare den garanteringen får man nu igen drygt 31.000 kr från konkursen. Förlusten blir dock så stor som 53.249 kr efter ränta tillkommit under tiden. Kommunen, som inte haft nå-

gonting att in-teckna, ryker däremot hela insatsen 50.000 kr plus räntan, totalt cirka 54.000 kr.

INTE I BLINDO

Helt i blindo handlade dock varken kommunen eller företagareföreningen när man lånade pengar till Örebro-direktören. Båda gjorde sina undersökningar på var sitt håll och fann att man kunde våga satsningen. Vad man emellertid inte fick reda på var att Örebro-direktörens svärfar vid den tidpunkten drev en husvagnsfabrik i Örebro-trakten och att denna var ganska nedkörd. En kort tid efter etableringen i Nordmaling gick fabriken också i konkurs. Nu hade dock svärfadern-husvagnsfabrikören ingenting officiellt med fabriken i Olofsfors att skaffa.

EJ INBETALT

En sak som också undgick både kommunen och företagareföreningen var att det teknade aktiekapitalet i det nystartade Olofsfors-bolaget inte var till fullo inbetalt. Bland aktietecknarna var direktören själv och hans fru. Av konkursredovisningen framgår att de tillsammans häftar för en aktieskuld på drygt 50.000 kr. Om dessa pengar funnits inbetalda skulle åtminstone företagareföreningen ha kunnat hållas skadeslös.

Bland de löften fabriken gav men som inte hölls var att arbetsstyrkan i fabriken skulle bli cirka 25 personer. I verkligheten kunde han dock inte hålla mer än ett 10-tal personer sysselsättning under den korta tid fabriken var i gång.

Nog tyckte man i Nordmaling att fabriken hade väl stor representation och att han flängde omkring uppseendeväckande mycket i sin flotta bil. Men man lugnade sig sedan man fått försäkringar från fabriken om att allt vid fabriken var som det skulle vara. Man översåg också med att fabriken inte lämnade månatliga redovisningar om rörelsen till kommunen som han lovat. Industrin gick ju bra — trodde man.

STORA SKULDER

När smällen så inträffade i september 1965, kom den säkerligen som en överraskning för de flesta. Den nu föreliggande konkursredovisningen visar att tillgångarna (inkomster från försäljning av maskiner, m m) uppgick till 67.722 kr medan skulderna vida översteg detta belopp.

Totala utdelningen till fordringsägarna uppgår till kr 51.324,41. Därav får som sagt företagareföreningen största andelen, kr 31.390,27 plus ett mindre hyresbelopp på 436 kr. Nordmalings kommun får 2.000 kr för obetald hyra, men därutöver ingenting.

Fallet med den kraschande husvagnsindustrin i Olofsfors är var-

ken säregt eller sensationellt. Men det visar hur det kan gå när små kommuner med lokaliseringspolitiska ambitioner kastar sig i armarna på ekonomiska äventyrare, utan att ha garderat sig för att vederbörande håller vad han lovat.

EN LÄRPENNING

— Vi har fått betala en lärpennning, säger företagsnämndens ordförande, Herbert Bylund som dock tröstar sig med att det är första gången kommunen åkt på en sådan här nit.

Kommunalkamrer Harald Brännlund framför ungefär liknande synpunkter:

— Vi var för oförsiktiga. Men att vara företagslokalisering är som att spela på lotteri. Man får nitar ibland. Och det är av misstagen man lär.

Vid vårt samtal — som ägde rum för några dagar sedan — såg kamrer Brännlund också förhoppningsfullt på framtiden eftersom kommunen fått en annan husvagnsindustri som övertagit den gamla industrins lokaler och personal. Nu är det dock dags även för detta företag att lägga ned verksamheten i Olofsfors. Där är det dock inte någon konkurs som spökar utan företagsekonomiska bedömmingar som ligger bakom nedläggningen.

På företagareföreningen säger ingenjör Holger Johansson:

— Man skall inte döma Nordmalings kommun alltför hårt för den här satsningen. Den bör i stället vägas mot de lyckade industriuppbbyggnader (Tulifa, Kalabergsfabriken m fl) som senare är skett inom kommunen. Nordmaling hör utan tvekan till de aktivaste kommunerna i länet när det gäller industriell aktivitet. Det misslyckade Olofsforsprojektet är därför en bagatell i det stora sammanhanget.

T. S.